

**Valsts kapitāla daļu un valsts kapitālsabiedrību pārvaldības
koordinācijas institūcijas padomes sēdes**

protokols Nr. 1

Attālinātā veidā (videokonference)

Rīgā

2022. gada 18. februārī

Sēdi vada:

Edmunds Valantis – Valsts kapitāla daļu un valsts kapitālsabiedrību pārvaldības koordinācijas institūcijas padomes (turpmāk – padome) priekšsēdētājs, Ekonomikas ministrijas valsts sekretārs

Ar balsstiesībām piedalās:

Baiba Bāne – Finanšu ministrijas valsts sekretāre

Uldis Biķis – Latvijas Darba devēju konfederācijas viceprezidents

Raivis Kronbergs – Zemkopības ministrijas valsts sekretārs

Gīta Oškāja – Latvijas Dzelzceļnieku un satiksmes nozares arodbiedrības juridiskās daļas vadītāja

Mihails Papsujevičs – Tieslietu ministrijas valsts sekretārs

Māris Pūķis – Latvijas Pašvaldību savienības vecākais padomnieks

Ilonda Stepanova – Satiksmes ministrijas valsts sekretāre

Piedalās:

Marina Podvinska – Ekonomikas ministrijas Juridiskā departamenta Valsts aktīvu pārvaldes un atsavināšanas nodaļas vadītāja

Pēteris Vilks – Pārresoru koordinācijas centra (turpmāk – PKC) vadītājs

Baiba Brasliņa – Veselības ministrijas Personāla un dokumentu pārvaldības departamenta direktore

Ieva Braunfelde – Finanšu ministrijas Administrācijas vadītāja

Gīta Daukste – Tieslietu ministrijas Civiltiesību departamenta Komerctiesību nodaļas juriste

Dzintra Gasūne – PKC Kapitālsabiedrību pārvaldības nodaļas vadītāja

Andris Grafs – Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūta viceprezidents, vadītājs Latvijā

Ilze Grīnberga – PKC Kapitālsabiedrību pārvaldības nodaļas juriskonsulte

Mārcis Katajs – Kultūras ministrijas Nozaru politikas nodaļas vecākais referents

Ieva Kuške – Veselības ministrijas Kapitālsabiedrības un investīciju uzraudzības nodaļas vadītāja vietniece

Agija Leitāne-Šķēle – Finanšu ministrijas Juridiskā departamenta direktora vietniece

Kaspars Lore – Ekonomikas ministrijas Juridiskā departamenta direktors

Ilze Nežberte – PKC Kapitālsabiedrību pārvaldības nodaļas konsultante

Arvīds Ozols – Zemkopības ministrijas Meža departamenta direktors

Olga Paipala – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Juridiskā departamenta direktora vietniece – nodaļas vadītāja

Dagnija Palčevska – Tieslietu ministrijas Civiltiesību departamenta direktore

Linda Pūce – Satiksmes ministrijas Valsts kapitāla daļu pārvaldības departamenta direktora vietniece

Inguna Strautmane – Satiksmes ministrijas Juridiskā departamenta direktora vietniece - Valsts kapitāla daļu pārvaldes un publisko līgumu nodaļas vadītāja

Vladislavs Vesperis – PKC vadītāja vietnieks, Attīstības uzraudzības un novērtēšanas nodaļas vadītājs

Pieaicinātie (valsts drošības iestādes):

Satversmes aizsardzības biroja (turpmāk - SAB) pārstāvis

SAB Nacionālās drošības iestādes (turpmāk - NDI) pārstāvis

Valsts drošības dienesta (turpmāk - VDD) pārstāvis

Protokolē:

Ilona Cible – PKC Kapitālsabiedrību pārvaldības nodaļas konsultante

Sēdi sāk plkst. 14.⁰⁰

1. Par PKC izstrādāto vadlīniju projektu “Vadlīnijas valdes un padomes locekļu nominēšanai kapitālsabiedrībās, kurās kapitāla daļas pieder valstij vai atvasinātai publiskai personai”

Ziņo: P. Vilks

Padome nolemj: Saskaņot vadlīniju projektu “Vadlīnijas valdes un padomes locekļu nominēšanai kapitālsabiedrībās, kurās kapitāla daļas pieder valstij vai atvasinātai publiskai personai”.

2. Diskusija ar drošības iestāžu pārstāvjiem par jautājumiem saistībā ar kapitālsabiedrību valdes/padomes locekļu amatu kandidātu speciālo atļauju piešķiršanu

Izsakās: E. Valantis, I. Strautmane, G. Oškāja, A. Grafts, B. Bāne, VDD pārstāvis, NDI pārstāvis, M. Pūķis, V. Vesperis, M. Podvinska, P. Vilks

Norisinās diskusija starp klātesošajiem.

I. Strautmane izsaka priekšlikumu kapitāla daļu turētāju sadarbībai ar drošības iestāžu pārstāvjiem - atgriezties pie iepriekšējās prakses, kas bija spēkā līdz 2019. gadam, kad kapitāla daļu turētāji varēja saņemt no drošības iestādēm pirmšķietamo viedokli par nominācijas procesa rezultātā izvirzītajām personām. Pirmšķietamais izvērtējums sniedza informāciju, vai personai pirmšķietami būs saņemama speciālā atļauja pieejai valsts noslēpumam, un, pamatojoties uz to, kapitāla daļu turētājs iecēla kandidātu amatā ar nosacījumu, ja speciālo atļauju pieejai valsts noslēpumam persona nesaņems, tad tā tiks atstādināta no amata, kā arī uz laiku līdz speciālās atļaujas saņemšanai, personai tika liegts iepazīties ar klasificēto informāciju.

G. Oškāja atbalsta I. Strautmanes pausto viedokli.

B. Bāne atbalsta I. Strautmanes viedokli un papildina, ka atlases procesa rezultātā izvirzītā kandidāta pirmšķietamais novērtējums ir ticis izmantots par pamatu pretendenta iecelšanai attiecīgā valdes vai padomes amatā un tas veicināja sekmīgu konkursa rezultātu apstiprināšanu.

VDD pārstāvis norāda, ka saskaņā ar likumu “Par valsts noslēpumu” personas pārbaudes laiks ir 3 mēneši un nepieciešamības gadījumā to var pagarināt vēl līdz 3 mēnešiem. Veicot pārbaudi divu nedēļu laikā, tā nebūs pilnvērtīga un pastāv risks, ka pēc pilnvērtīgās pārbaudes veikšanas persona tomēr ir jāatceļ no amata.

NDI pārstāvis piekrīt VDD pārstāvja viedoklim.

VDD pārstāvis norāda, ka kandidātu, kurš ir pieteicies konkursā attiecīgajā kapitālsabiedrībā, ir savlaicīgi jāinformē par to, ka pirms darba attiecību uzsākšanas būs nepieciešama speciālā atļauja pieejai valsts noslēpumam un, ka saskaņā ar likumu "Par valsts noslēpumu", pārbaude var prasīt ilgāku laiku.

A. Grafs norāda, ka būtu jāizdala valdes un padomes amata pozīcijas saistībā ar nepieciešamību speciālajai atļaujai pieejai valsts noslēpumam. Iepriekš diskutējot, par to cik daudz kapitālsabiedrības padomes sēžu darba kārtībā ir jautājumi, kas klasificējami, kā valsts noslēpums, ir secināts, ka tādu jautājumu nav, vai arī ir ļoti reti. Ņemot vērā to, ka valdes locekļa pārziņā ir risināt uzņēmuma operacionālā vadības jautājumus, tad viņu darbā ir valsts drošības jautājumi. Šobrīd tiesību aktu regulējums par valdes un padomes locekļu speciālajām atļaujām ir vienāds. A. Grafs rosina pārskatīt, vai visiem noteikto kapitālsabiedrību padomes locekļiem ir nepieciešama speciālā atļauja, kā arī rosina rast risinājumu tam, kā saīsināt laiku konkursa rezultātā izvirzītās personas iecelšanai vakantajā amatā.

I. Strautmane norāda, ka Satiksmes ministrijas kapitālsabiedrībās darbs ar augstākas slepenības pakāpes informāciju nav bieži sastopama prakse un pamatā ir jautājumi, kas satur ierobežotas pieejamības informāciju un informāciju dienesta vajadzībām.

VDD pārstāvis piekrīt, ka iespējams būtu jāpārskata tas, cik lielam amatu lokam kapitālsabiedrībā ir jābūt saņemtai speciālajai atļaujai. Ja amatu loks, kam nepieciešama speciāla atļauja būtu šaurāks, tas ietaupītu valsts drošības iestāžu resursus, tomēr katras kapitālsabiedrības situācija ir jāvērtē individuāli.

V. Vesperis norāda, ka kapitāldaļu turētājiem jāpievērš uzmanība savlaicīgumam ar kādu valdes/padomes locekļu amatu konkursi tiek izsludināti. Ja pretendentu atlases process tiek uzsākts savlaicīgi, tad valdes/padomes darba nepārtrauktību savu pilnvaru termiņā var nodrošināt esošie valdes/padomes locekļi līdz brīdim, kad konkursa kārtībā un pēc speciālās atļaujas saņemšanas tiek iecelts valdes/padomes loceklis. V. Vesperis vēš uzmanību, ka nominācijas procesa rezultātā tādēļ ir vēlams izvirzīt vairākus kandidātus vienam amatam. V. Vesperis jautā, vai būtu iespējams lūgt valsts drošības iestādēm vērtēt vairākus izvirzītos kandidātus vienlaicīgi, ņemot vērā, ka pretendentu vēlme kandidēt konkrētajam amatam var mainīties, kā arī to pastiprina apstākļi, ja darbam konkrētajā amatā ir nepieciešama speciālā atļauja un izvērtēšanas process speciālās atļaujas piešķiršanai var aizņemt pietiekami ilgu laiku.

M. Podvinska norāda uz problēmjautājumiem saistībā ar padomes locekļu kandidātu pārbaudi atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 10. jūlija noteikumiem Nr.417 "Industriālās drošības sertifikātu noteikumi", kas pagarina procesa ilgumu līdz kandidāts tiek iecelts amatā un ir situācijas, kad pretendents atsauc kandidatūru nesagaidot pārbaūžu rezultātus, tai pat laikā kandidātu atlasē ir patērēti būtiski laika un finanšu resursi (piesaistot personāla atlases speciālistus). Pamatojoties uz Ministru kabineta 2018. gada 10. jūlija noteikumiem Nr.417 "Industriālās drošības sertifikātu noteikumi", noteikto pārbaūžu veikšanas paredzētais termiņš ir viens mēnesis, tomēr bieži vien tas tiek pagarināts. M. Podvinska aicina izvērtēt, vai ir iespēja šajās situācijās veikt kandidātu pirmšķietamo izvērtējumu, vai izskatīt jautājumu un rast citus risinājumus.

NDI pārstāvis neatbalsta pirmšķietamo pārbaūžu veikšanu kandidātiem pirms iecelšanas valdes/padomes amatos, jo tas var sniegt nepatiesu priekšstatu par to, ka persona atbilst amatam, kuram ir nepieciešama speciālā atļauja. Savukārt attiecībā komersantiem, kuriem ir izsniegts industriālās drošības sertifikāts, būtu izvērtējama grozījumu veikšana Ministru kabineta 2018. gada 10. jūlija noteikumos Nr.417 "Industriālās drošības sertifikātu noteikumi", paredzot, ka ne visiem valdes un padomes locekļiem šī atļauja ir nepieciešama.

Padome nolemj:

1. Valsts drošības iestādēm, ņemot vērā sēdes laikā izvirzītos problēmjautājumus, kas saistīti ar speciālo atļauju saņemšanu valsts kapitālsabiedrību padomes un valdes locekļu amatiem, sniegt padomei priekšlikumus un secinājumus, rast kopīgus risinājumus, kas varētu paātrināt un atvieglot procesu personas iecelšanai valdes/padomes amatā.
2. Valsts drošības iestādēm sazināties ar attiecīgajām kapitālsabiedrībām un izvērtēt individuāli katras kapitālsabiedrības padomes un valdes locekļu nepieciešamību strādāt ar jautājumiem, kas saistīti ar valsts drošību un klasificējami, kā augstākas slepenības pakāpes informācija, kā arī kapitāla daļu turētāji var aicināt kapitālsabiedrības sazināties ar valsts drošības iestādēm šajā jautājumā. Tā rezultātā izvērtēt to amatu loku, kuriem darba veikšanai ir nepieciešama speciālā atļauja, līdz ar to apsvērt nepieciešamību rosināt veikt grozījumus normatīvajos tiesību aktos.

3. Jautājumi par nākamās padomes sēdes organizēšanu un darba kārtību

---

Izsakās: P. Vilks

Padome nolemj:

1. Nākamo padomes sēdi organizēt š.g. aprīlī, kuras laikā PKC sniegt informāciju par pētījuma rezultātiem par valdes un padomes locekļu atlīdzības noteikšanas praksi un atlīdzības apmēru publisku personu kapitālsabiedrībās un privātās kapitālsabiedrībās Latvijā un ārvalstīs.
2. PKC sagatavot un iesniegt izskatīšanai nākamajā padomes sēdē grozījumu projektu vadlīnijām "Valsts kapitālsabiedrību vidēja termiņa darbības stratēģijas izstrādes vadlīnijas", kurās atbilstoši Ministru kabineta 2021. gada 16. novembra lēmumam iestrādāt norādījumus akcionāra/dalībnieka gaidu vēstules sagatavošanai.

Sēdi slēdz plkst.15.⁰⁵

Sēdes vadītājs

E. Valantis

Protokolētāja

I. Cīble

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU